

## درباره مقاومت آنتی بیوتیکی بیشتر بدانیم

تهیه و تنظیم: دکتر عبدالله صرامی - متخصص بیماری های عفونی و گرمسیری

بهداشت و درمان صنعت نفت اهواز

آنتی بیوتیک ها داروهایی قوی هستند که میکروب ها را از بین برده و مانع تکثیر آنها میشوند. مقاومت دارویی موضوعی است که از گذشته وجود داشته است. میکروب ها مرتب تغییر می کنند تا آنتی بیوتیک ها را از بین ببرند. معمولاً مقاومت به شکل یک موتاسیون رخ می دهد و جهش کروموزومی در میکروب ها خیلی بیشتر از موجودات دیگر است.

### اولین سوال این است که علل مقاومت به آنتی بیوتیک ها چیست؟

۱- با استفاده بیش از حد یا استفاده غلط از آنتی بیوتیک در انسان ها و حیوانات باکتری های مفید از بین می روند و جذب ویتامین ها مختل می شود. ۴۹ درصد همه نسخه ها دارای یک آنتی بیوتیک است. آنتی بیوتیک ویروس ها را از بین نمی برد.

۲- نبودن تست های تشخیصی سریع و دقیق که بتواند عفونت ویروسی را از عفونت باکتریایی متمایز نماید.

### با ید بدانیم عوارض مقاومت آنتی بیوتیکی شامل :

- عفونت ها سخت درمان می شوند و هزینه درمان بالا می رود.

- در حال حاضر آنتی بیوتیک های وسیع الطیف در ICU جوابگو نیستند.

اما یک نکته مهم: آنتی بیوتیک ها به سه شکل استفاده می شوند:

۱- در بیمارستان ها بیش از حد استفاده می شوند.

۲- در مطب های خصوصی

۳- به شکل خود درمانی

## همه افراد باید بدانند آنتی بیوتیک ها در موارد زیر مؤثر نیستند :

۱. سرماخوردگی

۲. آنفلوانزا

۳. بیشتر برونشیت ها و سرفه ها

۴. گلودرد ( به جز مواردی که به وسیله استرپتوکوک ایجاد شده باشند).

**نکته مهم :** هر فرد در سال ۳-۵ بار دچار سرماخوردگی می شود . وقتی ترشحات سبز رنگ باشد احتمال باکتریایی بودن بالا است.

### البته نکات زیر هم مهم هستند :

- در عفونت های ویروسی : آنتی بیوتیک ها به بدن ضرری رسانند. با مصرف آنتی بیوتیک بی مورد امکان مقاوم شدن بالاست و متعاقباً احتمال گسترش عفونتهای مقاوم به افراد دیگر نیز افزایش می یابد.

- توصیه می شود در صورت دریافت آنتی بیوتیک و احساس بهبود زودرس آنتی بیوتیک را قطع نکنید.

- مصرف آنتی بیوتیک را به پایان برسانید.

- هرگز آنتی بیوتیک باقیمانده را برای نوبت بعد ذخیره نکنید. آنتی بیوتیک را برای فرد دیگری نیز تجویز نکنید.

### مقاومت های آنتی بیوتیکی دارای انواع گوناگونی هستند :

امروز مقاومت به آنتی بیوتیک ها ( پنی سیلین و سفالوسپورین ها و کارباپنم) در حال افزایش می باشند.

گاهی اوقات باید یک میکروب را با مصرف همزمان چند آنتی بیوتیک درمان کرد و مصرف یک آنتی بیوتیک به تنهایی یا مصرف ناقص می تواند مقاومت ایجاد کند.

## در ۳ گروه مقاومت آنتی بیوتیکی زیاد است؟

۱- بیماران دیابتی

- بیماران قلبی یا افراد با بیماریهای مزمن

۳- افراد با نقص سیستم ایمنی ( سرطانیها و روماتیسم )

باید بدانیم مقاومت به درمان یا آنتی بیوتیک در یک ماه بعد از عفونت شایع است ولی می تواند تا یکسال ادامه یابد.

## برای جلوگیری از گسترش عفونت های مقاوم ۷ راهکار پیشنهاد می شود؟

۱- مؤثرترین راه جلوگیری از انتشار عفونت ها شستن دست ها است.

۲- در صورتی که بیمار هستید به دوستان و فامیل تان بگوئید قبل از نزدیک شدن به شما دستان شان را بشویند.

۳- هنگام عطسه و سرفه جلوی دهان خود را بگیرید.

۴- پرستاران باید واکسن های خود را به موقع تزریق نمایند.

۵- پرستاران باید دستکش ، ماسک و لباس های محافظتی در تماس با ترشحات بیمار بپوشند.

۶- دستمال کاغذی و تمیزکننده های دست همیشه در دسترس باشد

۷- از دستورات عمل های بیمارستانی در زمانی که با خون و سایر ترشحات عفونی سروکار دارند پیروی کنند.